

1. ΘΕΜΑ

Περιφραστικά παραθετικά επιθέτων

2. ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ

Θετικός	Συγκριτικός	Σχετικός υπερθετικός	Απόλυτος υπερθετικός
<i>ωραίος</i>	<i>πιο ωραίος</i>	<i>ο πιο ωραίος</i>	<i>πολύ ωραίος</i>
<i>στενός</i>	<i>πιο στενός</i>	<i>ο πιο στενός</i>	<i>πολύ στενός</i>
<i>σαφής</i>	<i>πιο σαφής</i>	<i>ο πιο σαφής</i>	<i>πολύ σαφής</i>

3. ΕΠΙΠΕΔΟ-ΒΑΘΜΟΣ ΔΥΣΚΟΛΙΑΣ

A, B ΚΕΓ, 1, 2 ΕΚΠΑ

4. ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΗ ΓΝΩΣΗ

Τα τρία γένη των επιθέτων

Κλίση επιθέτων

5. ΠΙΘΑΝΑ ΛΑΘΗ

Δεν παρουσιάζει ιδιαίτερες δυσκολίες ο σχηματισμός τους.

6. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ

Όλα τα επίθετα μπορούν να σχηματίσουν τα παραθετικά τους περιφραστικά, εκτός από εκείνα τα οποία λογικά δεν μπορούν να έχουν συγκριτικό βαθμό, όπως είναι τα επίθετα που ήδη έχουν υπερθετική σημασία, όπως: *υπέροχος*, *-η*, *-ο*, *εξάίρετος*, *-η*, *-ο*, *κορυφαίος*, *-α*, *-ο* κτλ. και τα σύνθετα επίθετα με πρώτο συνθετικό κάποια λέξη επιτατική, όπως: *διαβόητος*, *θεότρελος*, *ολομόναχος*, *πάμφτωχος*, *πανέξυπνος*, *πεντάμορφος* κτλ. Επίσης, δε σχηματίζουν παραθετικά με περιφραστικό τρόπο τα επίθετα που φανερώνουν ύλη ή χρόνο: *ασημένιος*, *γυάλινος*, *μαρμάρινος*, *ξύλινος*, *αποψινός*, *αυριανός*, *περσινός*, *χτεσινός* κτλ.

Ο συγκριτικός βαθμός σχηματίζεται περιφραστικά με το ποσοτικό επίρρημα *πιο* μπροστά από το επίθετο θετικού βαθμού (*πιο ωραίος*). Ο σχετικός υπερθετικός σχηματίζεται περιφραστικά όπως και ο συγκριτικός, με την εξαίρεση ότι παίρνει μπροστά το οριστικό άρθρο (*ο πιο ωραίος*). Ο απόλυτος υπερθετικός σχηματίζεται με το επίρρημα *πολύ*, ή *πολύ πολύ*, και το επίθετο θετικού βαθμού (*πολύ ωραίος* / *πολύ πολύ ωραίος*).

- Μερικά επίθετα μπορούν να σχηματίσουν τα παραθετικά μόνο περιφραστικά. Τέτοια είναι τα επίθετα που λήγουν σε *-ής*, *-ιά*, *-ί*, σε *-ης*, *-α*, *-ικο*, σε *-άς/-ής*, *-ού*, *-άδικο/-ούδικο/-ήδικο*, σε *-ων*, *-ουσα*, *-ον*, οι παθητικές μετοχές ενεστώτα σε *-όμενος*, *-όμενος*, *-όμενος*, οι παθητικές τετελεσμένες μετοχές σε *-μένος* και τα άκλιτα επίθετα.

Θετικός	Συγκριτικός	Σχετικός υπερθετικός	Απόλυτος υπερθετικός
<i>σταχτής</i>	<i>πιο σταχτής</i>	<i>ο πιο σταχτής</i>	<i>πολύ σταχτής</i>
<i>τσιγκούνης</i>	<i>πιο τσιγκούνης</i>	<i>ο πιο τσιγκούνης</i>	<i>πολύ τσιγκούνης</i>
<i>ζηλιάρης</i>	<i>πιο ζηλιάρης</i>	<i>ο πιο ζηλιάρης</i>	<i>πολύ ζηλιάρης</i>
<i>υπναράς</i>	<i>πιο υπναράς</i>	<i>ο πιο υπναράς</i>	<i>πολύ υπναράς</i>
<i>επείγων</i>	<i>πιο επείγων</i>	<i>ο πιο επείγων</i>	<i>πολύ επείγων</i>
<i>διαμαρτυρόμενος</i>	<i>πιο διαμαρτυρόμενος</i>	<i>ο πιο διαμαρτυρόμενος</i>	<i>πολύ διαμαρτυρόμενος</i>
<i>τιμώμενος</i>	<i>πιο τιμώμενος</i>	<i>ο πιο τιμώμενος</i>	<i>πολύ τιμώμενος</i>
<i>απειλούμενος</i>	<i>πιο απειλούμενος</i>	<i>ο πιο απειλούμενος</i>	<i>πολύ απειλούμενος</i>
<i>θυμωμένος</i>	<i>πιο θυμωμένος</i>	<i>ο πιο θυμωμένος</i>	<i>πολύ θυμωμένος</i>
<i>ροζ</i>	<i>πιο ροζ</i>	<i>ο πιο ροζ</i>	<i>πολύ ροζ</i>

7. ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ

Ο σχηματισμός των περιφραστικών παραθετικών δεν παρουσιάζει τις δυσκολίες που παρουσιάζει ο σχηματισμός των μονολεκτικών παραθετικών. Γι' αυτό και ο διδάσκων, ανάλογα με το επίπεδο της τάξης, μπορεί να δώσει έμφαση μόνο στον περιφραστικό σχηματισμό, αφού και οι δύο δυνατότητες είναι απολύτως ισοδύναμες.

8. ΣΥΝΔΕΣΗ ΜΕ ΣΥΝΑΦΗ ΘΕΜΑΤΑ

ΓΓ4: Μονολεκτικά παραθετικά επιθέτων: *-τερος/-τατος, -έστερος/-έστατος*

9. ΠΑΡΑΠΟΜΠΕΣ ΣΕ ΥΛΙΚΟ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Γλωσσικές Ασκήσεις: 159-161, 163-164, 166.